

**KÖZGAZDASÁGI ISMERETEK
KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ
A MINTAFELADATOKHOZ**

FELELETVÁLASZTÁS, EGYSZERŰ RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

GAZDASÁGI ÉS JOGI ALAPISMERETEK

1. feladat**(4 pont)**

Az 1-2. sorszámú tesztfeladatoknál a sorszámmal megjelölt állításhoz/kérdéshez négy válaszlehetőséget adunk meg, de közülük csak egy helyes. A többi változat, vagy csak részigazságot tartalmaz, vagy teljesen hibás. Válassza ki a helyes válasz betűjelét és írja az állítás után található táblázatba!

1. A kereslet törvénye szerint egy jószág árának növekedése miatt
- a kínált mennyiség növekszik
 - a kínált mennyiség növekszik.
 - a keresett mennyiség növekszik.
 - a keresett mennyiség csökken.

A helyes válasz betűjele:	d
---------------------------	----------

2. Az alábbiak közül melyik költség tartozik egy vállalkozás explicit költségei közé?
- A vállalat által megvásárolt áram ára.
 - A vállalat teherautójának amortizációja.
 - Egy esztergagép vásárlásának elhalasztása miatti veszteség.
 - Egy CNC gép eladása.

A helyes válasz betűjele:	a
---------------------------	----------

(Mindkét helyes válasz 2-2 pont, összesen 4 pont.)

2. feladat**(4 pont)**

Párosítsa össze a számmal jelzett nemzetgazdasági mutatókat a hozzájuk tartozó meghatározásokkal! Írja a megfelelő meghatározás betűjelét a mutató sorszáma alatti cellába! Minden oszlopba csak egy betű kerülhet! Javítás esetén helyes válasznak csak a szabályos, egyértelmű javítás fogadható el!

Mutatószám:

- GDP
- GNI
- NNI
- GNDI

Meghatározások:

- Egy adott ország területén, adott idő alatt előállított végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összességének értéke.
- Egy adott nemzetgazdaság állampolgárai által az adott évben realizált összes, bel és külföldről szerzett nettó jövedelme
- Egy adott ország állampolgárai és jogi személyei által az adott évben realizált összes, bel és külföldről szerzett bruttó jövedelmét tartalmazza.

D. Egy adott nemzetgazdaság állampolgárainak egy adott évben végső felhasználásra fordítható összes bruttó jövedelme.

1.	2.	3.	4.
A	C	B	D

(Minden helyesen beírt betűjel 1-1 pont, összesen 4 pont.)

ÜZLETI SZÁMÍTÁST, KÖNYVVITELI TÉTELSZERKESZTÉST IGÉNYLŐ FELADATOK

ÁLTALÁNOS STATISZTIKA ÉS STATISZTIKA GYAKORLAT

(12 pont)

Egy üzlet értékesítésének kiemelt adatai két egymást követő évben

Árucikk	Értékesített termék mennyisége (db)		Egységár (Ft/db)	
	2017.	2018.	2017.	2018.
Képerkeret	2500	3125	1650	1950
Dekor fotó	1750	1850	475	550

A feladatmegoldás során mellékszámításait négy tizedesjegy pontosságig végezze! Válaszaiban a százalékos formában kért értékeket egy tizedesjegyre kerekítve adja meg!

A mellékszámításokat jelölje!

a) **Állapítsa meg az értékesítés értékének alakulását az üzletben árucikkenként külön-külön és együttesen! Nevezze meg a kiszámított mutatószámokat!**

Árucikkenként:

Képerkeret: **147,7 %** (1 pont)

Dekor fotó: **122,4 %** (1 pont)

A kiszámított statisztikai mutatószámok neve: **egyedi értékindex** (1 pont)

Mellékszámítások:

$$\text{képerkeret: } i_v = \frac{3125 \times 1950}{2500 \times 1650} = \mathbf{1,4772}$$

$$\text{dekor fotó: } i_v = \frac{1850 \times 550}{1750 \times 475} = \mathbf{1,2240}$$

Együttesen:

A számított statisztikai mutatószám neve: **együttes értékindex** (1 pont)

A számított mutatószám értéke: **143,5 %** (1 pont)

Mellékszámítások:

$$3125 \times 1950 + 1850 \times 550 = 7\,111\,250 \quad (1 \text{ pont})$$

$$2500 \times 1650 + 1750 \times 475 = 4\,956\,250 \quad (1 \text{ pont})$$

$$I_v = \sum \frac{q_1 \times p_1}{q_0 \times p_0} = \frac{(3125 \times 1950) + (1850 \times 550)}{(2500 \times 1650) + (1750 \times 475)} = \frac{7111250}{4956250} = \mathbf{1,4348}$$

b) Számítsa ki az értékesítés volumenének együttes, átlagos alakulását! Nevezze meg az alkalmazott statisztikai mutatószámot! (3 pont)

A számított statisztikai mutatószám neve: **(együttes) volumenindex** (1 pont)

A számított mutatószám értéke: **121,8 %** (1 pont)

Mellékszámítások:

$$3125 \times 1650 + 1850 \times 475 = 6\,035\,000 \quad (1 \text{ pont})$$

$$I_q^0 = \sum \frac{q_1 \times p_0}{q_0 \times p_0} = \frac{(3125 \times 1650) + (1850 \times 475)}{(2500 \times 1650) + (1750 \times 475)} = \frac{6035000}{4956250} = \mathbf{1,2176}$$

(Tárgyi súlyozású volumenindex számításakor is jár a pont.)

c) Állapítsa meg az eladási egységárak együttes átlagos alakulását! Nevezze meg milyen statisztikai mutatószámot számított! (2 pont)

A számított statisztikai mutatószám neve: **együttes árindex** (1 pont)

A számított mutatószám értéke: **117,8 %** (1 pont)

Mellékszámítások:

$$I^p_1 = \sum \frac{q_1 \times p_1}{q_1 \times p_0} = \frac{(3125 \times 1950) + (1850 \times 550)}{(3125 \times 1650) + (1850 \times 475)} = \frac{7111250}{6035000} = 1,1783$$

(Bázis súlyozású árindex számításakor is jár a pont.)

PÉNZÜGY GYAKORLAT (10 pont)

Végezze el az alábbi, 1.-3. sorszámú, egymástól független pénzügyi számításokat! A mellékszámításokat minden esetben írja le!

1. Az E-Forg Kft. 2 év múlva beruházás végrehajtását tervezi, melynek várható bekerülési értéke 6 500 000 Ft.

A vállalkozás a saját tőkéjéből szeretne erre az időtartamra pénzüsszeget lekötöni, melyhez bankja a következő ajánlatot adja: féléves tőkésítés, 4,5 %-os éves kamatláb.

a) Határozza meg mekkora pénzüsszeg lekötésére van szüksége az E-Forg Kft-nek, ha 2 év múlva a vállalkozás önerőből szeretné megvalósítani a 6 500 000 Ft értékű beruházást! A kamattényezőt 3 tizedesjegyre, az eredményt egész számra kerekítse!

(4 pont)

$$PV = 6\,500\,000 / (1 + 0,045/2)^4 = 6\,500\,000 / 1,093 = 5\,946\,935 \text{ Ft}$$

(1 pont) (2 pont)

A beruházáshoz szükséges lekötött összeg: **5 946 935 Ft** (1 pont)

A fentiekben említett beruházás keretében beszerezni kívánt eszközt német partnerétől fogja megvásárolni az E-Forg Kft., ezért a termelési vezetőt 10 napos tanulmányútra küldte az eladó vállalathoz. A Kft. utólag fizette ki a munkavállaló tanulmányút során felmerült költségeit (a munkavállaló forint számláján írta jóvá a pénzforgalmi szolgáltató). A németországi tartózkodás elismert költsége 950 euró volt.

Az euró árfolyama az elszámolás (jóváírás) időpontjában: vételi árfolyam: 311,94 Ft/euró, eladási árfolyam: 329,91 Ft/euró.

-
- b) Határozza meg mekkora összeget írt jóvá a pénzforgalmi szolgáltató a munkavállaló forint számláján! Az eredményt egész számra kerekítse! (2 pont)**

Mellékszámítás:

$$950 \text{ €} * 311,94 \text{ Ft/€} = 296 \text{ 343 Ft}$$

(1 pont) (1 pont)

Jóváírt összeg: **296 434 Ft**

2. A Jókis Kft. 6 500 000 Ft megtakarítással rendelkezik, melyből dán partnerétől egy eszköz beszerzését szeretné finanszírozni. A megkötött szerződésben az eladó és a vevő előrefizetésben (az eszköz szállítását megelőző 30. napon történő fizetés) állapodtak meg. A fizetés időpontjában az euró árfolyama: vételi árfolyam: 318,1788 Ft/euró, eladási árfolyam: 336,5082 Ft/euró. Az eszköz szerződés szerinti értéke 19 300 euró.

- a) Határozza meg mekkora összeggel terhelte meg a pénzforgalmi szolgáltató a Jókis Kft forint számláját! Az eredményt egész számra kerekítse! (2 pont)**

Mellékszámítás:

$$336,5082 \text{ Ft/€} * 19 \text{ 300 €} = 6 \text{ 494 608 Ft}$$

(1 pont) (1 pont)

Terhelés összege: **6 494 608 Ft**

- b) Döntse el, hogy fedezi-e a Jókis Kft. megtakarítása (6 500 000 Ft) az eszköz tényleges beszerzési értékét! Húzza alá a megfelelő választ! (1 pont)**

A vállalkozás megtakarítása fedezi / **nem fedezi** az eszköz beszerzési értékét.

3. Hasonlítsa össze az alábbi, importbeszerzéshez kapcsolódó, különböző időpontokban érvényes árfolyamokat!

Az euró árfolyama a beszerzés teljesítésének időpontjában: vételi árfolyama 311,94 Ft/euró, eladási árfolyam: 329,91 Ft/euró.

Az euró árfolyama a beszerzés pénzügyi rendezésének időpontjában: vételi árfolyam: 318,1788 Ft/euró, eladási árfolyam: 336,5082 Ft/euró.

Húzza alá a megfelelő választ! (1 pont)

A beszerzés teljesítésének időpontjához képest a pénzügyi rendezés időpontjára a hazai fizetőeszköz a leértékelődött / **felértékelődött** a külföldi fizetőeszközhöz képest.

ADÓZÁS GYAKORLAT

(10 pont)

Az alábbiakban vállalkozásunk, a CMC Kft. egy hiányosan kitöltött bizonylatát látja.

SZÁMLA

száma: 15/2019

A szállító neve, címe, bankszámla száma, adószáma: CMC Kft 1119 Budapest, Hegyhát u. 1 Bankszámlaszám: 11604254- 21056002-10080016 Adószám: 213540135-2-41		A vevő neve, címe, bankszámla száma, adószáma: K&L Kft 1412 Budapest, Cirmos u. 85 Bankszámlaszám: 11706345-02724123-40040052 Adószám: 21322451-2-41	
TELJESÍTÉS IDŐPONTJA	SZÁMLA KELTE	FIZETÉSI MÓD	FIZETÉSI HATÁRIDŐ
2019.04.15.	2019.04.20.	átutalás	2019.05.20.

MEGNEVEZÉS	MENNYISÉG /ME	ÁFA KULCS	EGYSÉGÁR ÁFA NÉLKÜL	ÉRTÉK ÁFA NÉLKÜL	ÉRTÉK ÁFÁVAL
CMC TERMÉK	800 DB	27	12 000.	9 600 000	12 192 000
Áfa kulcs	Adóalap	Áfa	Összesen:	Kiállította: Kiss Pálné	
5 %					
27 %	9 600 000	2 592 000	12 192 000		
Összesen:	9 600 000	2 592 000	12 192 000		
azaz Tizenkettőmillió-egyszázkilencvenkettőezer forint-----FIZETENDŐ					1. példány

A számla három példányban készült.

- a) A fenti, hiányosan kitöltött bizonylat alapján válaszolja meg a következő kérdéseket!
Válaszait írja a kérdés utáni kipontozott helyre! A mellékszámításokat jelölje!

(8 pont)

A fentiekben látható bizonylat megnevezése: **számla**

A CMC termék vásárlójának neve: **K&L Kft**

A bizonylaton szereplő termék nettó ellenértéke: **9 600 000**

A bizonylaton szereplő áfa összege: **2 592 000**

A bizonylaton szereplő áfa kulcsa: **27 %**

A CMC termék áfa nélküli egységára: **12 000**

A bizonylaton szereplő fizetési mód megnevezése: **átutalás**

A fenti bizonylat a vállalkozásunk beszerzésének/értékesítésének* bizonylata.

**(A megfelelő szót húzza alá.)*

Mellékszámítások:

$$12\,192\,000 - 9\,600\,000 = 2\,592\,000$$

$$2\,592\,000 / 9\,600\,000 = 0,27 \quad 27\%$$

$$9\,600\,000 / 8\,000 \text{ db} = 12\,000$$

(Minden helyesen megválaszolt kérdés 1-1 pont, összesen 8 pont.)

Mellékszámítások kijelölése nélkül pont nem adható!

b) Válaszai alapján egészítse ki a fenti hiányos bizonylatot a szükséges adatokkal! Írja a bizonylaton a kipontozott helyekre a szükséges adatokat! (2 pont)

(A bizonylatra beírt hiányzó adatok:

5-7 helyesen beírt adat 2 pont, 1-4 helyesen beírt adat 1 pont.)

SZÁMVITELI ALAPISMERETEK

(15 pont)

Egy vállalkozás kiemelt főkönyvi számláinak egyenlegei 2019. március 1-jén:

211. Alapanyagok	840 000 Ft
25. Késztermékek	4 000 000 Ft
384. Elszámolási betétszámla	16 500 000 Ft
385. Elkülönített betétszámla	6 500 000 Ft

Kiegészítő információk a készletekkel kapcsolatosan:

- a vállalkozás egyféle készterméket gyárt, melyből a készlete március 1-jén 1 000 db,
- a vállalkozás alapanyagkészlete március 1-jén 300 kg,
- az alapanyagkészlet csökkenését **csúsztatott átlagáron** számolják,
- a késztermékek készletcsökkenését **FIFO eljárással** értékeli a vállalkozás.

Könyvelje el idősorosan a következő március havi gazdasági eseményeket! A szükséges mellékszámításokat jelölje!

1. A vállalkozás vásárolt egy termelőgépet, melynek átutalásos számla szerinti végösszege a 27%-os áfával növelten 6 350 000 Ft.
2. A vállalkozás vásárolt 500 kg alapanyagot, 3 000 Ft/kg + 27% áfa számla szerinti áron. Fizetési határidő 8 nap.
3. A vállalkozás kiegyenlítette az termelőgép vásárlás (1. pont) miatti tartozását az elkülönített saját pénzből, a bankértésítés megérkezett.
4. A vállalkozás felhasznált 600 kg alapanyagot a késztermék termeléshez. A készletcsökkenést elszámolták.
5. Az időszak során elkészült 2000 db késztermék, a közvetlen önköltség 4 200 Ft/db. A vállalkozás elszámolta az elkészült késztermékek raktárra vételét.

6. Az 1. pontban vásárolt termelőgépet 2019. április 1-jén használatba vették, üzembe helyezési jegyzőkönyv alapján. A gép tervezett használati ideje 5 év, tervezett maradványértéke 500 000 Ft, a leírás lineáris.
7. A vállalkozás értékesített 2 500 db készterméket. A vevőnek kiszámlázott eladási ár 5 000 Ft/db + 27% áfa. Elszámolták a készletcsökkenést is.
8. Elszámolták a 2019. április 1-jén üzembehelyezett termelőgép egy havi (április) értékcsökkenését.

Mellékszámítások:

1. $6\,350\,000 / 1,27 = 5\,000\,000$ Ft (1 pont)
 áfa: $5\,000\,000 \times 0,27 = 1\,350\,000$ Ft vagy $6\,350\,000 - 5\,000\,000 = 1\,350\,000$ Ft
2. $500 \times 3\,000 = 1\,500\,000$ Ft, áfa: $1\,500\,000 \times 0,27 = 405\,000$ Ft
4. $(840\,000 + 1\,500\,000) / (300 + 500) = 2\,340\,000 / 800 = 2\,925$ Ft/kg
 $600 \times 2\,925 = 1\,755\,000$ Ft (1 pont)
5. $2\,000 \times 4\,200 = 8\,400\,000$ Ft
7. $2\,500 \times 5\,000 = 12\,500\,000$ Ft, áfa: $12\,500\,000 \times 0,27 = 3\,375\,000$ Ft
 készletcsökkenés FIFO eljárással:
 $1\,000 \times 4\,000 + 1\,500 \times 4\,200 = 4\,000\,000 + 6\,300\,000 = 10\,300\,000$ Ft (1 pont)
8. $(5\,000\,000 - 500\,000) / 5 / 12 = 75\,000$ Ft (1 pont)

Vegyes napló, 2019. március-április hó

Sor- szám	Szöveg	T számla		K számla		T összeg = K összeg
		száma	neve	száma	neve	
1.	Termelőgép vásárlás	161.	Befejezetlen beruházások	455.	Beruházási szállítók	5 000 000
	Termelőgép vásárlás áfa	466.	Előzetesen felszámított általános forgalmi adó	455.	Beruházási szállítók	1 350 000
2.	Alapanyag vásárlás	211.	Alapanyagok	454.	Szállítók	1 500 000
	Alapanyag vásárlás áfa	466.	Előzetesen felszámított általános forgalmi adó	454.	Szállítók	405 000
3.	Kiegyenlítés	455.	Beruházási szállítók	385.	Elkülönített betétszámla	6 350 000
4.	Alapanyag-felhasználás	51.	Anyagköltség	211.	Alapanyagok	1 755 000
5.	Elkészült késztermék	25.	Késztermékek	581.	STK ÁV	8 400 000
6.	Üzembehelyezés	131.	Termelőgépek	161.	Befejezetlen beruházások	5 000 000

7.	Értékesítés eladási áron	31(1).	Vevők	91-92-	Belföldi értékesítés árbevétele	12 500 000
	Értékesítés áfa	31(1).	Vevők	467.	Fizetendő áfa	3 375 000
	Készlet-csökkenés	581.	STK ÁV	25.	Késztermékek	10 300 000
9.	Érték-csökkenési leírás	57(1).	Értékcsökkenési leírás	139.	Műszaki gépek terv szerinti értékcsökkenése	75 000

Minden helyes tévelsor összeggel 1-1 pont, kivéve a 2. gazdasági eseményt, amely esetében a két tétel együtt 1 pont. A könyvelés összesen 11 pont. (A szöveg más megfogalmazása is elfogadható.) Csak akkor jár a pont, ha a vizsgázó a számlák nevét is kiírta! A könyvelési tételekre részpont nem adható! A szükséges mellékszámítások helyes kijelölésének hiányában az érintett könyvelési tételekre pont nem adható.

Az 1., 4., 7. és 8. gazdaság események esetében, ha a vizsgázó hibásan határozta meg a könyvelendő összeget, de helyes a tételben a számlakijelölés a vizsgázónak a könyvelési tételre jár a pont!